

ASIAKASPOLAR

ENERGIAPOLARIN JA ROVAKAIRAN ASIAKASLEHTI

1 | 2015

SUORASÄHKÖLÄMMITYS VARAAVAA ENERGIATEHOKKAAMPI?

SIVU 4

ONLINEN AVULLA SÄHKÖNKULUTUS PIENEMMÄKSI

SIVU 6

SÄHKÖÄ PÖRSSIHINTAAN

SIVU 28

SÄÄSTÖHAASTEESTA MM-KULTAA PUOLUSTAVA VESA-PEKKA JURVELIN

SIVU 31

SÄHKÖTTÖMÄN KYLÄN ENERGINEN PALUUMUUTTAJA

ROVAKAIRAN OMAT SIVUT KESKIAUKEAMALLA

TOIMITUSJOHTAJAN katsaus

Talvi on näyttänyt tapansa. Rovakairan toimialueella tykkylumitilanne on ollut erittäin paha jo joulukuusta alkaen. Metsänomistajat pelkäävät talven aiheuttavan suuria taloudellisia menetyksiä. Rovakairan asiakkaat erityisesti haja-asutusalueilla ovat joutuneet kokemaan toistuvia sähkökatkoja. Tätä kirjoitettaessa (26.1.) ei ole tiedossa milloin ongelmista tarkkaan ottaen päästään. Vasta riittävä lämpöaalto vapauttaa puut jäisestä taakastaan.

Nykyaikainen yhteiskunta on täysin sähkön varassa. Siksi ponnistelemme kaikin käytettävissä olevin voimin ongelmien ilmaantuessa ja myös pitkäjänteisesti ongelmien ennalta ehkäisemiseksi. Aiemmin 1960–80-luvuilla sähköjohdot rakennettiin kyliin lyhintä reittiä metsien halki. Teiden reunoissakin saatettiin jättää jonkun kymmenen metrin ”näkösuoja”. Kun vanhat johdot saneerataan, siirrämme ne mahdollisimman kattavasti teiden reunoihin. Siellä johdot ovat paremmassa turvassa metsän puilta, ja niiden partioiminen sekä korjaaminen sujuu olennaisesti nopeammin.

Sähkön siirtohinnoilla katetaan kaikki ne toimenpiteet, joita tarvitaan sähkön toimittamiseksi jokaiselle asiakkaalle jokaisena hetkenä. Joskus kuulee kritiikkiä miksi pitää maksaa perusmaksuja, vaikka käyttäisi sähköä vain vähän ja joka hetki ei lainkaan. Sähköverkko ei kuitenkaan sinänsä kulu siitä, että sitä käytetään. Verkot vaativat käytöstä riippumatta jatkuvasti uusimista, kunnossapitoa ja vikojen korjausvalmiutta vuoden jokaisena päivänä ja jokaisena tunnina. Tämän toiminnan hoitaminen kunnolla aiheuttaa kiinteän kulun, jota pyritään rahoittamaan kiinteillä maksuilla. Toki tekemistä tehostetaan ja järjeistetään mutta missään toiminnassa ei ole ilmaisia palveluja.

Kiitän asiakkaitamme pitkämielisyydestä tänä vaikeana tykkylumitalvena. Parhaamme teemme vian tullessa sähkölinjan saamiseksi nopeasti toimintakuntoon tulipa vika mihin vuorokauden aikaan tahansa. Erityiskiitos niille asiakkaille, jotka ovat ilmoittaneet uhkaavasti linjoihin kallistuneista puista valvomoomme. Omatoiminen puiden poisto linjasta on hengenvaarallista, työ kannattaa jättää ammattilaisille. Sähkönjakelusta ei tule koskaan täysin häiriötöntä, sellaisen systeemin rakentaminen maksaisi aivan liikaa. Uskon kuitenkin, että jatkuvalla ahkeralla työllä, ja siirtämällä uusittavien linjojen reitit teiden reunoille, sähkönjakelun varmuus parantuu olennaisesti.

Rovakaira Oy
Tapio Jalonen
toimitusjohtaja

*Kaivostoiminta on yksi tärkeimmistä
Lapin tulevaisuuden luojista, sanoo
maakuntajohtaja **Mika Riipi**.*

Sähköttömän kylän energinen paluumuuttaja

TEKSTI JA KUVA: MARKKU TORKKO

– Olen harvoja tämän ikäluokan Lapissa syntyneitä edustajia, jotka elivät ensimmäiset elinvuotensa sähköttömässä talossa.

Maakuntajohtaja **Mika Riipi** (39) on lähtöisin sukunimeään kantavasta Sodankylän pienestä sivukylästä Riipin Ristonmänniköstä, joka sai sähköt vuonna 1981.

Kysymys ei kuitenkaan ole sähköttömän varhaislapsuuden ”traumasta”, kun Riipi sanoo, että Lapin tulevaisuus on vahvasti energiasta riippuvainen.

Silloin puhutaan bioenergiasta, tuuli-voimasta ja – joidenkin harmiksi ja joidenkin iloksi – myös vesivoimasta.

Lapin kolme suurta haastetta

Lapin kolme suurta haastetta ovat Riipin mielestä hyvä arktinen politiikka, toimiva aluehallintomalli ja vahva panostus biotalouteen.

Jos nämä asiat loksahtavat kohdalleen,

Lapin tulevaisuuteen voidaan suhtautua toiveikkaasti, sanoo lähes kaksi vuotta maakuntajohtajana toiminut Riipi.

Hän ei toki unohtaa yhtä Lapin tärkeimpiin kuuluvaa teollisuuslajia eli matkailua: - Matkailun merkitys on suuri ja säilyy suurena, mikäli suhdanteet eivät jostain syystä notkahda.

Jos Lapin haasteet ovat isot, niin myös uhkia on olemassa. Ensimmäinen niistä on keskittymisen logiikan kehittyminen ja uhka. Se tarkoittaa voimistuvaa skenaariota viiden-kuuden alueen Suomesta, jolloin koko Pohjois-Suomi niputettaisiin yhteen.

– Silloin kyllä tällainen harvaan asuttu alue kärsii. Se on suurin huolenaihe. Meillä pitää olla ehjä aluerakenne, koko Lappi tulee pitää asuttuna.

Riipi toivoo valtakunnan päättäjien katseen yltävän kaikissa asioissa nykyistä paremmin maan reuna-alueille. – Nyt puhu-

taan ihan liikaa keskitettyjen ratkaisujen puolesta, kun pitäisi puhua kunta- tai jopa kyläkohtaisista ratkaisuista.

– Lapin erityispiirteistä johtuu, että pienelläkin väärin valitulla asialla voidaan tehdä paljon hallaa, koska tasapäästäminen Suomessa tarkoittaa aina, että lappilaiset häviävät. Syynä ovat muun muassa pitkät välimatkat.

Syökö Oulu Lapin?

Lappi on vuosikymmenien saatossa menettänyt paljon Oululle, viimeksi hätäkeskuksen ja hallinto-oikeuden. Yliopisto ja hovioikeus kuitenkin ovat yhä Rovaniemellä - ja paljon muutakin.

Kysymykseen ”syökö Oulu Lapin” Riipi vastaa: - En syytä oululaisia siitä, että he tekevät hyvää, voimakasta lobbaustyötä. Niin tekisimme mekin, jos olisimme oululaisten housuissa.

Riipi pitää kuitenkin huonona kehityksenä sitä, että alueet kisaavat keskenään eivätkä kykene käymään työnjakokeskustelua.

- Tämä liittyy esimerkiksi arktiseen politiikkaan, joka "lilluu" isojen mielikuvien tasolla eikä pääse tekemään konkreettisia asioita. Tämä ei ole isossa kisassa tervettä - siitä ei hyvä tule.

Miltä Lappi näyttää 20 vuoden kuluttua?

Lappi menetti viime vuoden aikana 250 asukasta ja asukasluvuksi kirjattiin vuodenvaihteessa 181 764 henkilöä. Samalla kun Lapin väki vanhenee vauhdilla, lappilaiset pakkautuvat Rovaniemelle ja muu Lappi menettää väestöään. Pohjoisen vetovoimasta kertoo kuitenkin se, että Lappiin virtaa ulkomailta enemmän väkeä kuin täältä muuttava ulkomaille.

- Toivoisin todella, että saisimme käännetyksi ja korjatuksi väestön ikärakenteen. Ei välttämättä rajusti positiiviseksi vaan niin, että Lapin väki ei enää vähenisi, ikärakenteemme olisi terveellä pohjalla ja isoja hankkeita olisi saatu liikkeelle.

Isoilla hankkeilla Riipi tarkoittaa ennen kaikkea kaivannaisteollisuutta.

Lisäksi Lappiin olisi saatava valtakunnallisesti selkeästi vahvempi aluemalli, jossa lappilaiset pystyisivät nykyistä paremmin päättämään oman alueensa valtaviin voimavarojen käytöstä ja kohdistamaan positiivista kierrettä enemmän Lapin hyväksi.

Koko maata ei saa ajaa samaan muottiin

Lapin myönteinen tulevaisuus edellyttää Riipin mukaan matkailun vahvistumista edelleen ja bioenergian käytön edistämistä.

- Bioenergian osaamisesta ja käytöstä on luotava Lapille vahvuus. Tällainen on unelmani, johon jaksaan uskoa.

Kun Posion kunnanjohtaja Mika Riipi marraskuussa 2012 valittiin Lapin liiton johtoon, hän ilmoitti yhdeksi tavoitteekseen Lapin nykyistä suuremman itsenäisyyden ja pääsyn eroon Helsingin pakkovallasta.

- Perustuslain pykälä 121 antaa mahdollisuuden itsehallintoon kuntia suuremmilla alueilla. Lappi on Suomessa kansainvälinen ja poikkeuksellinen maakunta. Helsinki

ei aina ymmärrä meidän tarpeitamme ja erityisolosuhteitamme, Riipi laukoi Lapin Kansan haastattelussa.

- Elämme nyt hallinnon ja palvelurakenteiden kehittämisessä murrosaikaa, joka voisi mahdollistaa aivan uudenlaisia avauksia.

- Suomi on tällä hetkellä yksi kontrolloiduin ja keskusjohdetuin valtio koko Euroopassa. Vuosien varrella olemme hukanneet paljon aluelähtöisyyttä ja voimaa maan kehittämiseksi - sitä voimaa joka tulisi sillä, että alueet saisivat enemmän päättää omista asioistaan ja siitä, mitä hankkeita alueilla haluttaisiin viedä eteenpäin.

Maakuntajohtaja Riipin ajatuksille, Lapin aluemallin kokeilulle, antoi tukensa myös liikenne- ja kuntaministeri **Paula Risikko** (kok.) vieraillessaan Lapissa tammikuun lopulla.

Vahvuutena luonto ja Lapin ihmiset

Lapin vahvuuksia ovat maakuntajohtajan mielestä luonto ja Lapin ihmiset. - Meillä on jotain ainutlaatuisia, sellaista mitä Suomen muilla maakunnilla ei ole, ja tätä ainutlaatuisuutta voidaan hyödyntää matkailussa, metsässä ja mineraalialalla.

Lappilainen ihminen on sellainen ihminen, joita ei missään muualla ole. Lapin ihmistä leimaa vahva lappilainen itsepäisyys, luonnossa elämisen taito ja monikulttuurisuus. Tämä yhdistelmä on Riipin mielestä "petollisen hyvä".

- Heikkouksiin kuuluvat haastavat olosuhteet, joissa näitä vahvuuksia pitäisi pystyä hyödyntämään. Ne poikkeavat niin paljon muusta Suomesta, että ymmärrettävästi näissä oloissa tekeminen ja toimiminen on iso haaste.

Lapin laajaan aluerakenteeseen liittyy fakta: meillä on Lapin sisällä monta Lappia. Tekeminen on siksi usein lappilaisen yksituumaisuuden hakemista. Se ei ole aina helppoa, myöntää Riipi.

- Vaikeat ratkaisut ovat aina hankalia. Toivonkin, että "vatvomisen kulttuuri" voitaisiin lopettaa jossain vaiheessa ja ratkaista asia suuntaan tai toiseen. Tarvitaan päätöksiä, sanoo Riipi ja lisää:

- Jos olisin yksin päättämässä, niin Vu-

oksen/Kemihaaran tekoallas, voimalaitoksineen ja kalaportaineen olisi rakennettu.

Tarvitaanko lähetystöjä ja karvalakkeja?

Mika Riipi antaa tunnustuksen kaikille edeltäjilleen Lapin liitossa ja sitä edeltäneessä Lapin maakuntaliitossa. Menneisiin vuosikymmeniin kuuluivat lähetystöt, joskus karvalakit päässä. **Lasse Näsi, Timo Hannula, Jaakko Ylitalo** ja **Esko Lotvonen** laskivat joskus leikkiä kapinakokouksista ja mellakkapäällikön toimenkuvasta.

Aika ajoin vieläkin kysytään, miksi enää ei järjestetä kapinakokouksia ja kaiveta esille karvalakkeja, jotta Lapin ääni saataisiin kantamaan herrojen Helsinkiin asti.

Lähetystökulttuuri ei ole Riipin mukaan kadonnut Lapin liiton keinovalikoimasta. Helsingissä ministereiden ja muiden herrojen luona käyntejä ei tosin enää kutsuta lähetystöiksi.

- Käyn Helsingissä melkein viikoittain ja nytkin (tammikuun lopulla) olen menossa opetusministeriöön Lapin ammattikoulujen edustajien kanssa neuvottelemaan toisen asteen koulutuksen tulevaisuudesta.

- Isompaa kapinaa ei tarvita. Ajat ovat muuttuneet. Lapin liiton tehtävä on yhdellä käsitteellä vaikuttaminen. Se tapahtuu edunvalvonnalla, lakisäätöisellä aluekehittämistyöllä ja kaavoittamisella.

Tämä ei tarkoita, etteikö lappilainen kapinaperinne - voimakas ja spontaanikin - olisi joissakin tilanteissa tarpeen, kun uhka on konkreettinen ja mitään muuta väylää ei ole. Tästä esimerkiksi hän nostaa taannoisen Kemijärven junakapinan ja viime vuodelta metsähallituslain valmistelun pysäyttämisen ja lentoliikennestrategian ja sen sisällä olleen logiikan vesittämisen.

- Ne olivat selkeitä voittoja, joissa iso kunia kuuluu meille lappilaisille. Vaikka uhkavat ovat yhä olemassa, saimme vähintään aikalisän.

Riipi luottaa myös proaktiivisuuteen eli aloitteelliseen vaikuttamiseen asioihin. Sen rooli tuntuu kasvavan.

Lappi on henkisesti, maantieteellisesti ja teoissaan tavanomaisen yläpuolella, muistuttaa maakuntajohtaja Mika Riipi.

Näillä mennään.

Myöhäisherännyt virkamies mahdollisuuksien Lapissa

TEKSTI JA KUVA: MARKKU TORKKO

Lapin maakuntajohtajana maaliskuun alussa 2013 aloittanut **Mika Riipi** esittelee itsensä ”myöhäisheränneeksi virkamieheksi”. Ennen Posion kunnanjohtajaksi tuloaan hän ehti opiskella ja toimia muun muassa nuoriso-ohjaajana Jyväskylässä.

Sodankylän Meltauksen läpikulkutien varrelta, nykyisin 170 asukkaan Riipin kylästä lähtöisin oleva Riipi syntyi 22.3.1975.

Samasta kylästä ovat äskettäin Vuoden Professoriksi valittu **Maria Lähteenmäki**, jääkiekossa olympiapronssia saavuttanut **Katja Riipi** ja **Matti Kallenpoika Riipi**, joka oli koko Suomen talonpoikaissäädyn ensimmäinen valtiopäivämies.

– Sinne ne minunkin sukujuureni menevät.

Ylioppilaaksi Sodankylässä kirjoittaneen Mika Riipin koulumatka lukioon oli 40 kilometriä. Ivalossa Lapin rajavartiostossa sissikoulutuksen saatuaan Riipi lähti Jyväskylään ja taisi lähtiessään tokaista jollekin tutulleen, ettei tule koskaan takaisin Lappiin.

Toisin on käynyt.

– Kun esikoinen syntyi Tampereella, totesimme, että kyllä me taidamme palata pohjoiseen.

Vuonna 2006 Riipi valittiin Posion kunnanjohtajaksi ja syksyllä 2012 matka kulki Lapin liiton valtuuston yksimielisellä päätöksellä Lapin maakuntajohtajaksi.

Nykyisin Riipi asuu Sodankylästä lähtöisin olevan vaimonsa ja kolmen alle 10-vuotiaan lapsensa kanssa Rovaniemellä. Hän harrastaa pystykorvansa kanssa metsästystä ja keväisiä pulkanveto-reissuja Kemihaarassa, maastossa missä kännykkä ei vielä kuulu. – Se on erinomainen vastapaino työlle ja kaupungin hälinälle. Koulunsa päättävät Lapin nuoret hän haluaa potkia mahdollisimman kauas hakemaan osaamista ja kokemusta.

– Meidän velvollisuutemme on tehdä Lapissa asioita, jotka takaavat nuorille töitä, jos he haluavat Lappiin palata ja tuoda mukanaan maailmalla hankkimansa osaamisen.

– Kaikki eivät toki tule takaisin, mutta pitää ajatella niin, että meidän parhaat nuoremme rikastuttavat muulla globaalia liike-elämää.

ROVAKAIRAN YHTEYSTIEDOT

○ Rovaniemen palvelupiste

Käyntiosoite: Kauppakeskus Revontuli, Koskikatu 27, 4 krs.
Postiosoite: PL 8013, 96101 Rovaniemi
Puhelin: 016 331 6200
asiakaspalvelu@rovakaira.fi
www.rovakaira.fi

○ Napapiirin toimisto

Käyntiosoite: Pukinpolku 40
Postiosoite: PL 8013, 96101 Rovaniemi
Puhelin: 016 331 6200
asiakaspalvelu@rovakaira.fi

● Kittilän palvelupiste

Lukkarintie 30, 99100 Kittilä
Puhelin: 016 331 6200
asiakaspalvelu@rovakaira.fi

● Sodankylän palvelupiste

Kittiläntie 107 B, 99600 Sodankylä
Puhelin: 016 331 6200
asiakaspalvelu@rovakaira.fi

